

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

PETI ODDELEK

ZADEVA BEGANOVIĆ proti SLOVENIJI

(pritožba št. 6625/10)

SODBA

STRASBOURG

3. april 2014

Ta sodba je dokončna, vendar so mogoči uredniški popravki.

V zadevi Beganović proti Sloveniji

Evropsko sodišče za človekove pravice (peti oddelek) kot senat v sestavi:

Ann Power - Forde, *predsednica*,

Boštjan M. Zupančič,

Helena Jäderblom, *sodnika*,

in Stephen Phillips, *namestnik sodnega tajnika oddelka*,

po razpravi, zaprti za javnost, ki je bila 11. marca 2014,

izreka to sodbo, sprejeto navedenega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva se je začela s pritožbo (št. 6625/10) proti Republiki Sloveniji, ki jo je po 34. členu Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljnjem besedilu: konvencija) pri Sodišču 18. decembra 2009 vložil slovenski državljani Nenad Beganović (v nadaljnjem besedilu: pritožnik).

2. Pritožnika je zastopala Odvetniška družba Matoz, O. P. D. O. O., iz Kopra. Slovensko vlado (v nadaljnjem besedilu: vlada) je zastopala A. Pešec, državna pravobranilka.

3. Pritožnik je zlasti trdil, da sta bila zaradi razmer, v katerih je prestajal kazen v ZPKZ Ljubljana, kršena 3. in 8. člen konvencije in da v zvezi s tem ni imel na voljo nobenega učinkovitega pravnega sredstva, kakor ga zahteva 13. člen konvencije.

4. Sodišče je 27. aprila 2010 sklenilo, da bo obvestilo vlado o pritožbi. Prav tako je sklenilo, da bo hkrati odločalo o sprejemljivosti in utemeljenosti pritožbe (prvi odstavek 29. člena) ter jo v skladu z 41. členom svojega poslovnika obravnavalo prednostno.

DEJSTVA**I. OKOLIŠČINE ZADEVE**

5. Pritožnik je bil rojen leta 1986 in živi v Semiču.

6. Pritožnik je prestajal kazen zavora v ZPKZ Ljubljana od 1. julija 2009 do 4. novembra 2009. Na ta dan je bil premeščen v ZPKZ Celje. Tam je ostal do 9. decembra 2009, ko je bil premeščen v ZPKZ Ljubljana, Oddelek zavoda Novo mesto (Oddelek Novo mesto). Pritožnikove pritožbe se ne nanašajo na bivalne razmere v ZPKZ Celje.

7. V obdobju med 1. julijem 2009 in 23. septembrom 2009 je pritožnik kazen zavora prestajal na zaprtem oddelku ZPKZ Ljubljana. Od 1. julija

2009 do 13. julija 2009 je bil nastanjen v sobi št. 7 (tretje nadstropje), ki je merila 16,8 kvadratnih metrov (skupaj z ločenim sanitarnim prostorom površine 1,72 kvadratnega metra). Od 13. julija 2009 do 17. julija 2009 je bil nastanjen v sobi št. 4 (tretje nadstropje), ki je merila 18 kvadratnih metrov (skupaj z ločenim sanitarnim prostorom površine 1,72 kvadratnega metra). Od 17. julija 2009 do 23. septembra 2009 je bil v sobi št. 3 (tretje nadstropje), ki je merila 18 kvadratnih metrov (skupaj z ločenim sanitarnim prostorom površine 1,72 kvadratnega metra).

8. V obdobju med 23. septembrom 2009 in 4. novembrom 2009 je bival na polodprtem oddelku ZPKZ Ljubljana v sobi št. 3 (tretje nadstropje), ki je merila 18 kvadratnih metrov (skupaj z ločenim sanitarnim prostorom površine 1,72 kvadratnega metra).

9. V vseh sobah na zaprtem in polodprtem oddelku je bilo poleg pohištva pet ležišč (dva pograda in ena samostojna postelja). Po pritožnikovih navedbah je bilo med njegovim prestajanjem zaporne kazni v vsaki sobi nameščenih pet oseb. Vlada trdi, da se je njihovo število spreminjalo med štiri in pet. Vse sobe so imele dvokrilno okno velikosti 107 x 110 cm, ki so ga zaporniki lahko prosto odpirali ali zapirali.

10. Glede splošnih značilnosti sob na zaprtem in polodprtem oddelku, materialnih in sanitarnih razmer v njih ter zdravstvenega varstva glej sodbo *Štruč in drugi proti Sloveniji*, št. 5903/10, 6003/10 in 6544/10, 21.–32. odstavek, 20. oktober 2011.

11. V zvezi z gibanjem zunaj sobe na zaprtem oddelku Sodišče iz zgoraj navedene sodbe ugotavlja, da so bili obsojenci na tem oddelku zaklenjeni v svojih sobah in so jih lahko zapustili le, če so se prijavili za opravljanje različnih dejavnosti, ki so večinoma potekale v prostoru za rekreacijo. Vsako nadstropje je imelo na voljo le en prostor za rekreacijo, velik 50 kvadratnih metrov, ki ga je lahko uporabljalo največ deset sojetnikov (*Štruč in drugi*, 86. odstavek).

12. Glede časa, preživetega zunaj sobe na polodprtem oddelku, je vlada navedla, da so bile sobe na polodprtem oddelku zapora nezaklenjene, razen od 9.45 zvečer (ob petkih, sobotah in pred prazniki od polnoči) do 6.00 zjutraj (ob sobotah, nedeljah in med prazniki do 8.30). V tem času so se zaporniki lahko prosto gibali po hodniku (površina 35,7 kvadratnega metra), bivalnih prostorih sojetnikov ali v zunanjih ali notranjih prostorih za rekreacijo v skladu s pravili prestajanja kazni zapora. Vlada je trdila, da je tak režim veljal že več let. Vendar pritožniku potem, ko je bil zgolj zaradi prezasedenosti zavoda premeščen na polodprti oddelek, v času bivanja v tem delu zapora niso bili dovoljeni zunanji obiski in prosti izhodi.

13. Od 9. decembra 2009 do 1. aprila 2010 je pritožnik bival na zaprtem oddelku Oddelka Novo mesto. Med prestajanjem kazni v Oddelku Novo mesto je bil pritožnik nastanjen v enoti št. 5, ki je merila 58,83 kvadratnih metrov in je obsegala štiri ločene prostore, in sicer predsobo površine 9,98 kvadratnih metrov, sanitarni prostor površine 1,4 kvadratnega metra, manjšo

sobo površine 18,61 kvadratnih metrov s tremi ležišči in večjo sobo površine 28,84 kvadratnih metrov s petimi in priložnostno šestimi ležišči, kjer je pritožnik bival večino časa s še tremi zaporniki. V predprostoru so zaporniki lahko gledali televizijo in si pripravljali tople napitke. V enoti št. 5 je bilo sedem zapornikov. V njej so se lahko prosto gibal štiriindvajset ur dnevno, ker so bila notranja vrata odklenjena. Od 3.30 popoldne do 10.00 zvečer so se zaporniki lahko prosto gibal tudi po skupnem hodniku Oddelka Novo mesto in po prostorih za rekreacijo. Izven enote je pritožnik preživel šest ur dnevno: dve uri zunaj na površini 300 kvadratnih metrov, štiri ure v skupnem hodniku površine 108,64 kvadratnega metra ali v skupnem bivalnem prostoru površine 59,04 kvadratnega metra. Pritožnik se je dve uri dnevno lahko gibal tudi po zunanjem sprehajališču.

14. Med prestajanjem zaporne kazni je bil pritožnik trikrat naročen pri splošnem zdravniku in enkrat pri psihiatru. Za psihološko ali zobozdravstveno oskrbo ni zaprosil.

15. Temperatura v sobah je po podatkih vlade v drugi polovici julija in avgusta 2009 pozno popoldne (od 17.00 do 17.30) dosegala v povprečju okrog 28° C, sedem dni pa več kakor 30° C.

II. UPOŠTEVANI DOMAČA ZAKONODAJA IN PRAKSA

16. Za upoštevano domačo zakonodajo in prakso ter upoštrevane mednarodne dokumente glej sodbo *Štrucl in drugi*, navedeno zgoraj, 33.–56. odstavek.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV 3. ČLENA KONVENCIJE

17. Pritožnik se je pritožil, da je bil zaradi razmer, kakršne so bile med njegovim pridržanjem v ZPKZ Ljubljana, kršen 3. člen konvencije. Pritoževal se je zlasti nad veliko prezasedenostjo, zaradi katere je imel premalo osebne prostora, nad slabimi sanitarnimi razmerami in neustreznim prezračevanjem, pretiranimi omejitvami časa, ki ga je smel preživeti zunaj sobe, visokimi temperaturami v sobah, neustreznim zdravstvenim varstvom in psihiatrično pomočjo ter izpostavljenostjo nasilju drugih obsojencev zaradi pomanjkljivega varovanja.

18. Navajal je, da so razmere postale strukturni problem, kar so priznali tudi domači organi.

19. Pritožnik se je pritožil tudi zaradi omejitve telefonskih pogovorov. Vendar spada preučitev te pritožbe le na področje uporabe 8. člena konvencije.

3. člen konvencije se glasi:

"Nikogar se ne sme mučiti, niti nečloveško ali ponižujoče z njim ravnati ali ga kaznovati."

A. Sprejemljivost

1. Pritožba glede bivanjskih razmer med prestajanjem kazni

20. V zadevi *Jevšnik proti Sloveniji*, št. 5747/10. 25. – 26. odstavek, 9. januar 2014, je Sodišče ugotovilo, da za bivalne razmere, kakršne je imel pritožnik na polodprtem oddelku ZKPZ Ljubljana, površino osebne prostora (3,3 oziroma 3,4 kvadratnih metrov) in čas, ki ga je lahko preživel zunaj sobe (od ponedeljka do četrтка petnajst ur in petinštirideset minut dnevno, ob petkih osemnajst ur, ob sobotah petnajst ur in pol ter ob nedeljah trinajst ur in petnajst minut), ni mogoče šteti, da so bile v nasprotju s 3. členom konvencije, saj je imela omejitev osebne prostora na ležiščih nadomestilo v svobodnem gibanju, ki ga je imel pritožnik na voljo podnevi. Glede visokih temperatur v sobah med poletjem 2009 Sodišče ugotavlja, da čeprav je bil pritožnik na prestajanju kazni tudi v drugi polovici julija in v avgustu 2009, se njegov položaj v tem obdobju ni mogel dodatno poslabšati zaradi visokih temperatur, saj je bil na polodprtem oddelku in je zaradi tega lahko veliko časa preživel zunaj zaporniške sobe.

21. Podobno je v tej zadevi pritožnik bival na polodprtem oddelku s površino osebne prostora 3,4 kvadratnega metra in imel na voljo enak čas za preživljanje zunaj sobe kakor pritožnik v zadevi *Jevšnik proti Sloveniji* (razen da mu niso bili dovoljeni zunanji obiski in prosti izhodi). Zato je v skladu s točko a tretjega odstavka 35. člena konvencije ta del pritožbe treba zavrniti kot očitno neutemeljen.

22. Do enakega zaključka je Sodišče prišlo tudi v zvezi s pritožnikovim prestajanjem kazni v Oddelku Novo mesto. Pritožnik je bil s šestimi drugimi obsojenci nastanjen v enoti, ki je merila 58,83 kvadratnega metra površine. Enota je obsegala manjšo sobo površine 18,61 kvadratnega metra s tremi ležišči (površina osebne prostora vsakega od treh v njej nastanjenih zapornikov je bila 6,2 kvadratnega metra) in večjo sobo površine 28,84 kvadratnega metra s petimi ali šestimi ležišči (površina osebne prostora na vsakega od petih ali šestih v njej nastanjenih zapornikov je bila 5,7 ali 4,8 kvadratnega metra). Tam nastanjeni zaporniki so lahko uporabljali predprostor površine 9,98 kvadratnega metra in sanitarni prostor površine 1,4 kvadratnega metra, pri čemer sta bila oba prostora del enote. Pritožnik se je po enoti lahko prosto gibal štiriindvajset ur dnevno, saj so bila notranja vrata odklenjena; od 3.30 popoldne do 10.00 zvečer se je lahko prosto gibal tudi po skupnem hodniku Oddelka Novo mesto in po prostorih za rekreacijo. Izven enote je pritožnik preživel šest ur dnevno: dve uri zunaj na površini 300 kvadratnih metrov, štiri ure v

skupnem hodniku površine 108,64 kvadratnega metra ali v skupnem bivalnem prostoru površine 59,04 kvadratnega metra. Pritožnik se je dve uri dnevno lahko gibal tudi po zunanjem sprehajališču. Vlada je trdila, da se pritožnik ni pritoževal glede prestajanja kazni na zaprtem oddelku ZPKZ Ljubljana, Oddelek Novo mesto. Kljub vsemu Sodišče ugotavlja, da se je pritožnik pritožil zaradi razmer med prestajanjem kazni v ZPKZ Ljubljana, pri čemer je Oddelek Novo mesto del ZPKZ Ljubljana, kjer bivanjske razmere med prestajanjem kazni vsekakor niso v nasprotju s konvencijskimi standardi. Zato je v skladu s točko a tretjega odstavka 35. člena konvencije ta del pritožbe treba zavrniti kot očitno neutemeljen.

23. Glede preostalega dela pritožbe je vlada tako v tej zadevi kakor v zadevi *Štrucl in drugi* ter *Praznik proti Sloveniji*, št. 6234/10, 28. junij 2012, ugovarjala zaradi neizčrpanja domačih pravnih sredstev in se pri tem sklicevala na enake utemeljitve kakor v omenjenih zadevah. V zadevi *Štrucl in drugi* je Sodišče vprašanje izčrpanja domačih pravnih sredstev obravnavalo skupaj s preučitvijo utemeljenosti pritožbe po 13. členu konvencije. Ko je ugotovilo kršitev te določbe, je ugovor vlade zavrnilo (62. odstavek in 98.–113. odstavek). Sodišče ne vidi razloga, da bi v tej zadevi sklepalo drugače. Poleg tega ugotavlja, da ta del pritožbe ni očitno neutemeljen po točki a tretjega odstavka 35. člena konvencije in ni nesprejemljiv niti iz katerih drugih razlogov. Torej jo je treba razglasiti za sprejemljivo.

2. Pritožbe, ki se nanašajo na neustrezno zdravstveno varstvo, psihiatrično pomoč in nezadostne varnostne ukrepe

24. Stranki v tej zadevi sta predložili enake utemeljitve kakor v zadevi *Štrucl in drugi*, pri kateri je Sodišče ugotovilo, da je del pritožbe, ki se nanaša na neustrezno zdravstveno varstvo, psihiatrično pomoč in nezadostne varnostne ukrepe, očitno neutemeljen (63.–69. odstavek). Sodišče je enako odločilo tudi v zadevi *Praznik*. Ker ni razlogov, da bi Sodišče v tej zadevi sklepalo drugače, Sodišče ugotavlja, da so te pritožbe očitno neutemeljene ter se zato v skladu s točko a tretjega odstavka in četrtem odstavkom 35. člena konvencije zavrnejo.

B. Utemeljenost

25. Stranki sta uporabili enake utemeljitve kakor v zadevi *Štrucl in drugi* (navedeno zgoraj, 70.–79. odstavek).

26. Sodišče se glede upoštevanih načel sklicuje na 72.–76. odstavek svoje sodbe v zadevi *Mandić in Jović proti Sloveniji*, št. 5774/10 in 5985/10, 20. oktober 2011. 5774/10 in 5985/10, 20. oktober 2011.

27. Sodišče ugotavlja, da je pritožnik v času od 1. julija 2009 do 23. septembra 2009 kazen zavora prestajal na zaprtem oddelku ZPKZ Ljubljana

s še štirimi zaporniki in da je imel na voljo približno 3 ali 3,26 kvadratnega metra osebne prostora.

28. Tega je bilo še manj zaradi pohištva v sobah (glej *Modarca proti Moldovi*, št. 14437/05, 63. odstavek, 10. maj 2007). Sodišče je že zavrnilo navedbo vlade, da vse postelje v sobi niso bile nikoli zasedene, ker je ugotovilo, da v dokaz ni priskrbel nobenega uradnega dokumenta, ki bi navajal točno število zaprtih oseb v teh sobah (glej *Štrucl in drugi*, navedeno zgoraj, 81. odstavek).

29. V zadevi *Praznik* je bilo ugotovljeno, da osebni prostor pritožnika, ki je večino časa prestajanja kazni na zaprtem oddelku, velik približno 3,3 kvadratnega metra in le malo večji od prostora, ki je bil na voljo zapornikom v zadevi *Štrucl in drugi*, še vedno ni izpolnjeval zahtev iz priporočila Evropskega odbora za preprečevanje mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja. V zadevi *Praznik* je bilo tudi ugotovljeno, da so položaj pritožnika še poslabševale omejitve časa, ki ga je pritožnik lahko preživel zunaj sobe, in visoke poletne temperature v sobi (glej *Praznik*, navedeno zgoraj, 20. odstavek), iz česar je izhajala ugotovitev, da so bile razmere za prestajanje kazni v nasprotju s 3. členom konvencije.

30. Podobno je pritožnik v tej zadevi dva meseca in triindvajset dni bival na zaprtem oddelku in imel na voljo približno tri ali 3,26 kvadratnega metra osebne prostora, pri čemer je bil njegov položaj poslabšan še zaradi zelo omejenega časa, ki ga je lahko preživel zunaj sobe, in zaradi poleti visokih temperatur v sobi. Ob upoštevanju skupnih učinkov takih razmer med pritožnikovim prestajanjem kazni Sodišče podobno kakor v zadevi *Praznik* meni, da težak položaj, ki ga je pritožnik prestajal, presega neizogibno raven trpljenja, ki je značilna za prestajanje zaporne kazni, in da je zato trpljenje preseglo prag strogosti po 3. členu konvencije (glej *Praznik*, navedeno zgoraj, 21. odstavek, in smiselno *Szél proti Madžarski*, št. 30221/06, 18. odstavek, 7. junij 2011, ter *Peers proti Grčiji*, št. 28524/95, 75. odstavek, ESČP 2001-III).

31. Zaradi tega Sodišče ugotavlja, da so bile bivanjske razmere, v katerih je pritožnik prestajal kazen zavora, v nasprotju s 3. členom konvencije.

II. ZATRJEVANA KRŠITEV 8. ČLENA KONVENCIJE

32. Pritožnik se je pritožil, da so njegove navedbe v zvezi s 3. členom privedle tudi do kršitve 8. člena konvencije. Poleg tega se je pritoževal nad omejitvami telefonskih klicev. V zvezi s tem je navedel, da so drugi zaporniki pogosto pritiskali nanj, naj konča telefonski pogovor še pred potekom za to določenega časa.

33. 8. člen konvencije se glasi:

"1. Vsakdo ima pravico do spoštovanja svojega zasebnega in družinskega življenja, doma in dopisovanja.

2. Javna oblast se ne sme vmešavati v izvrševanje te pravice, razen če je to določeno z zakonom in nujno v demokratični družbi zaradi državne varnosti, javne varnosti ali ekonomske blaginje države, zato da se prepreči nered ali zločin, da se zavaruje zdravje ali morala ali da se zavarujejo pravice in svoboščine drugih ljudi."

34. Kakor je bilo ugotovljeno že v zadevi *Praznik*, Sodišče poudarja, da je treba pritožbe po 8. členu, če se prekrivajo s pritožbami po 3. členu, iz enakih razlogov in v enakem obsegu šteti za sprejemljive. Glede na navedbe pritožnika in ob upoštevanju ugotovitve v zvezi s 3. členom Sodišče meni, da na podlagi 8. člena v tem pogledu ni nobenega ločenega vprašanja (glej *Orchowski proti Poljski*, št. 17885/04, 198. odstavek, ESČP 2009 –... (povzetki)). Vendar v zvezi s pritožbami na podlagi 8. člena, ki se prekrivajo s pritožbami na podlagi 3. člena in so bile v tej zadevi razglašene za nesprejemljive, Sodišče meni, da razmere, v katerih je pritožnik prestajal kazen zavora, niso odprle nobenega vprašanja na podlagi 8. člena konvencije. V skladu s točko a tretjega odstavka in četrtem odstavkom 35. člena konvencije se ta del pritožbe zavrne kot očitno neutemeljen.

35. V zvezi s pritožbami pritožnika glede stikov z osebami zunaj zavora Sodišče ugotavlja, da sta stranki navedli enake utemeljitve kakor v zadevi *Štrucl in drugi*. V zadnji zadevi je Sodišče ugotovilo, da so bile pritožbe neutemeljene (navedeno zgoraj, 96.–97. odstavek). Sodišče ne vidi razloga, da bi v tej zadevi sklepalo drugače. V skladu s točko a tretjega odstavka in četrtem odstavkom 35. člena konvencije je torej treba te pritožbe zavrniti kot očitno neutemeljene.

III. ZATRJEVANA KRŠITEV 13. ČLENA KONVENCIJE

36. Pritožnik se je pritožil, da zaradi sistemsko neustreznih razmer v zaporu v zvezi s svojima pritožbama po 3. in 8. členu konvencije ni imel na voljo nobenega učinkovitega pravnega sredstva. Vsekakor ni nobenega dokaza, da bi bila pravna sredstva, ki so bila teoretično na voljo, glede vprašanja razmer v zaporu in ravnanja z zaporniki učinkovita tudi v praksi. Skliceval se je na 13. člen konvencije, ki se glasi:

"Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti."

A. Sprejemljivost

37. Če se očitek pritožnika po 13. členu konvencije nanaša na pomanjkanje učinkovitih pravnih sredstev v zvezi z neustreznimi bivanjskimi razmerami med prestajanjem kazni na zaprtem oddelku, kar je Sodišče že ugotovilo v zadevah *Štrucl in drugi* in *Praznik*, njegova pritožba v zvezi s tem v skladu s točko a tretjega odstavka 35. člena konvencije ni očitno neutemeljena. Torej jo je treba razglasiti za sprejemljivo.

38. Glede pomanjkanja učinkovitih pravnih sredstev v zvezi z neustreznimi bivanjskimi razmerami na polodprtem oddelku ZPKZ Ljubljana in v Oddelku Novo mesto ter v zvezi z domnevno neustrezno zdravstveno in psihološko oskrbo, neustreznimi varnostnimi ukrepi in omejitvami stikov z osebami zunaj zapora Sodišče ob tem, da je razglasilo, da so te pritožbe na podlagi 3. in 8. člena konvencije nesprejemljive, meni, da pritožnik nima nobene utemeljene zahteve, ki bi jo uveljavljal na podlagi 13. člena konvencije (glej *Visloguzov proti Ukrajini*, št. 32362/02, 74.–75. odstavek, 20. maj 2010). Iz tega izhaja, da je ta vidik pritožbe pritožnika po 13. členu konvencije treba zavrniti kot očitno neutemeljen v skladu s točko a tretjega odstavka in četrtem odstavkom 35. člena konvencije.

B. Utemeljenost

39. Utemeljitev strank so enake kakor v zadevi *Štrucl in drugi* (101.–117. odstavek), v kateri je Sodišče ugotovilo, da nobenega od pravnih sredstev, na katere se je sklicevala vlada, ni mogoče z zadostno stopnjo gotovosti šteti za učinkovito pravno sredstvo za pritožnike (prav tam, 118–33. odstavek). Ker očitno ni razlogov, da bi v tej zadevi sklenilo drugače, Sodišče ugotavlja, da je bil 13. člen konvencije kršen zaradi tega, ker v domači zakonodaji ni bilo učinkovitega in dostopnega pravnega sredstva glede na pritožnikove pritožbe zoper razmere, v katerih je prestajal zaporno kazen.

IV. UPORABA 46. ČLENA KONVENCIJE

4046. člen konvencije določa:

“1. Visoke pogodbenice se obvezujejo, da bodo spoštovale končno sodbo Sodišča v vsaki zadevi, v kateri nastopajo kot stranke.

2. Končna sodba Sodišča se pošlje Odboru ministrov, ki nadzoruje njeno izvršitev.”

41. Pritožnik je trdil, da so se njegove navedbe nanašale na strukturni problem prezasedenosti slovenskih zaporov. Vlada je to trditev spodbijala.

42. Trditve strank so enake trditvam iz zadeve *Štrucl in drugi*. V zadnji zadevi je Sodišče poudarilo potrebo po sprejetju ukrepov za zmanjšanje števila zapornikov v ZPKZ Ljubljana (prav tam, 137.–141. odstavek). Ob upoštevanju, da se pritožnikova pritožba v zvezi s strukturnim problemom nanaša na enako obdobje kakor v zadevi *Štrucl in drugi* (2009), Sodišče meni, da to ne sproža ločenega vprašanja, ki bi ga bilo treba v tej zadevi preučiti v skladu s 46. členom konvencije.

V. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

43. 41. člen konvencije določa:

»Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje.«

A. Škoda

44. Pritožnik je zahteval 15.000 EUR za nepremoženjsko škodo.

45. Vlada je zahtevek izpodbijala.

46. Sodišče pritožniku prisoja 3.000 EUR za nepremoženjsko škodo.

B. Stroški in izdatki

47. Pritožnik je zahteval tudi 1.520 EUR za stroške in izdatke postopka pred Sodiščem. Ta znesek sestavljajo odvetniški stroški v višini 1.500 EUR, za katere pritožnik trdi, da so bili izračunani po domači zakonski tarifi, in materialni stroški v višini 20 EUR.

48. Vlada je trdila, da je ta zahtevek pretiran. Navedla je tudi, da bi Sodišče moralo upoštevati, da je zastopnik pritožnika pred Sodiščem zastopal tudi druge pritožnike in da so bile vloge, ki jih je predložil Sodišču, v vseh teh primerih skoraj enake.

49. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov in izdatkov, če dokaže, da so dejansko nastali in bili neizogibni ter da je njihov znesek razumen. Glede pritožnikovih stroškov po konvenciji Sodišče poudarja, da ga ne zavezujejo domače tarife in prakse, čeprav so mu lahko v pomoč (glej med drugim zadevo *Gaspari proti Sloveniji*, št. 21055/03, 83. odstavek, 21. julij 2009, in *Başkaya in Okçuoğlu proti Turčiji* [GC], št. 23536/94 in 24408/94, 98. odstavek, ESČP 1999-IV). V obravnavani zadevi ob upoštevanju razpoložljivih podatkov in zlasti tega, da je pravna pisarna kot zastopnica pritožnika že prejela povračilo v drugih zadevah za pripravo vlog, ki so skoraj enake tem vlogam (glej *Mandić in Jović*, navedeno zgoraj, 133.–135. odstavek, *Štrucl in drugi*, navedeno zgoraj, 146.–148. odstavek, ter *Praznik*, navedeno zgoraj, 38.–40. odstavek), Sodišče meni, da je upravičeno pritožniku za stroške postopka pred Sodiščem priznati znesek 500 EUR.

C. Zamudne obresti

50. Po mnenju Sodišča je primerno, da zamudne obresti temeljijo na mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. *razglaša*, da sta pritožba po 3. in 8. členu konvencije glede bivanjskih razmer med prestajanjem kazni na zaprtem oddelku ter pritožba po 13. členu konvencije glede bivanjskih razmer med prestajanjem kazni na zaprtem oddelku sprejemljivi, preostali del pritožbe pa nesprejemljiv;
2. *razsoja*, da je bil kršen 3. člen konvencije glede prestajanja kazni na zaprtem oddelku;
3. *razsoja*, da ni treba preučiti pritožbe glede bivanjskih razmer med prestajanjem kazni na zaprtem oddelku po 8. členu konvencije.
4. *razsoja*, da je bil kršen 13. člen konvencije;
5. *razsoja*,
 - (a) da mora tožena država pritožniku v treh mesecih od dne, ko postane sodba v skladu z drugim odstavkom 44. člena konvencije dokončna, plačati ta zneska:
 - (i) 3.000 EUR (tri tisoč evrov) in morebitni davek za nepremoženjsko škodo;
 - (iii) 500 EUR (petsto evrov), zvišano za morebitni davek, ki se obračuna pritožniku, za stroške in izdatke;
 - b) da se za navedene zneske od dneva poteka treh mesecev do plačila obračunajo linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji mejne posojilne obrestne mere Evropske centralne banke, za vse zamujeno obdobje z dodanimi tremi odstotnimi točkami;
6. *zavrača* preostali del pritožnikovega zahtevka za pravično zadoščenje.

Sestavljeno v angleškem jeziku in 3. aprila 2014 poslano v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

Stephen Phillips
namestnik sodnega tajnika

Ann Power - Forde
predsednica